

INHOUD

06	Voorwoord
10	Inleiding
23	Deel 1 Talent
24	1.1 Inleiding
36	1.2 Talent ontleed
40	1.3 Identiteit
58	1.4 Je karakter
76	1.5. Waarden, motieven en overtuigingen
95	1.6 Context
100	1.7 Energie
110	1.8 Energievoorraad aanvullen
114	1.9. De binnen- en de buitenkant
120	Deel 2 Eer van God
122	2.1 Inleiding
130	2.2 Het verschil tussen God en mensen
134	2.3 Gebruik de dingen waarvoor ze bedoeld zijn
138	Deel 3 Anderen
139	3.1 Inleiding
140	3.2 De anderen, wie dat zijn
142	3.3 Anderen werkelijk verstaan
147	3.4 Luistermethodes
153	3.5 Talent voor jouw context
156	3.6 Zeventien wilde ideeën
159	Nice to read more
160	Eindnoten

VOORWOORD

Daar ligt ze. Op de grond. Haar benen maaien woedend op en neer. En uit haar keel komt een geluid waarvan ik niet wist dat ze het kon maken. Er gaan allerlei gedachten door mij heen: Ze haalt het bloed onder mijn nagels vandaan. Doe ik iets verkeerd in haar opvoeding? Wat een volhouder. (Ze lijkt zó op mij!) Snapt ze nu niet dat ik echt het beste met haar voorheb?

Tijdens de woeste bui van mijn dochter gaat er nog een gedachte door mijn hoofd: ik hou onverminderd van je.

IK WIL HET ZELF DOEN!

Ineens realiseer ik me dat deze situatie lijkt op wat zich vaak tussen God en mij afspeelt. Als ik koppig mijn eigen zin doe. Zijn kind, dat stampvoetend niet doet wat Hij het beste vindt. Oren dicht, niet luisteren. Ik weet het zelf wel. Ik heb U niet nodig. Ik ga mijn eigen weg. Dat plaatje past precies bij mijn reactie op wat ik in mijn jeugd over mezelf leerde in de kerk: 'Ik ben in zonde ontvangen en geboren. Ik ben uit mezelf tot niets goeds in staat.'

OPSTANDIGE UITWERKING

Als marketing- en communicatieadviseur weet ik dat negatieve zinnen bekliven. Vakgenoten van mij beweren zelfs dat negatieve publiciteit niet erg is. Die aandacht brengt het merk weer even tussen de oren en dat zorgt voor meer verkopen. Hoe waar het ook moge zijn, het 'ik ben uit mezelf tot niets goeds in staat' heeft op mij een opstandige uitwerking gehad. Als ik naar mezelf en naar anderen keek, dan moest ik de conclusie trekken dat ik wél goede dingen kon. Ook zonder dat ik God daar actief bij betrok. Als God vond dat ik uit mijzelf tot niets goeds in staat was, dan had Hij daarin geen gelijk. Dat zag ik toch zelf. Dus trok ik mijn eigen plan. Ik ontplooidde mijzelf zonder God daar bij te betrekken. Tot het moment dat God me door mijn dochter de ogen opende.

ONVERMINDERDE LIEFDE

De negatieve zinnen uit het verleden draai ik nu om: omdat God jou en mij gemaakt heeft, zijn we tot grote dingen in staat! Hij stond aan het begin van ons bestaan. Hij kent ons diepste wezen. Leef daaruit! God kijkt net zo naar mij als ik naar mijn dochter tijdens een woeste bui. 'Joanneke, hoe je ook tekeergaat, je eigen weg wilt gaan, je lijkt op Mij! En ik hou onverminderd van je.' Die gedachte gaat weken in mij om en leidt uiteindelijk tot dit boek: *Your cup of TEA*. Dit boek begint bij de grootheid van God, niet ons zondige bestaan.

Alles is uit hem ontstaan, alles is door hem geschapen, alles heeft in hem zijn doel.

(Romeinen 11:36a)

GEWEVEN DOOR GOD

Ik bid dat dit boek voor velen mag betekenen wat mijn dwarse kind voor mij betekende. Ik bid dat jij, die dit boek leest, Gods stem hoort, die zegt: 'Ik hou onverminderd van je. Ik heb je zelf gemaakt; elke draad waarmee jouw identiteit geweven is, is door mijn handen gegaan. Je lijkt op mij. En daarom ben je tot grote dingen in staat!'

Ga je mee op ontdekkingstocht?

Liefs,

Joanneke

GOD IS VOL LIEFDE
DURF VOOR DIE LIEFDE
ALLES TE GEVEN
DURF HET TE WAGEN:
GEEF JE ZONDER ANGST

(Muziek: Taizé - © Ateliers et Presses de Taizé, France)

SOMETHING ONE
PREFERS, ENJOYS
OR CARES ABOUT

DEEL 1

TALENT

GEMAAKT NAAR GODS BEELD

1.1

INLEIDING

Hoe groot is de kans dat jij in je leven een dubbelganger tegenkomt? Qua uiterlijk en ook qua karakter ben je uniek! Het is ongelooflijk hoeveel verschillende mensen er zijn. Dat zegt iets over Gods oneindige creativiteit. Tegelijk zegt het ook iets over Gods grootheid: zo veel verschillende karakters en eigenschappen zijn nodig om Gods grootheid kenbaar te maken.

GOD ZEI: 'LATEN WIJ MENSEN MAKEN DIE ONS EVENBEELD ZIJN, DIE OP ONS LIJKEN.'

(Genesis 1:26a)

Ik heb altijd gedacht dat dit over Adam ging en misschien ook over Eva. Daar hield het mee op. Maar God is zo oneindig veel groter. Hij voorzag al bij de schepping dat jij en ik geboren zouden worden. In Genesis staat daarom niet: laten We één mens maken die ons evenbeeld is. Er staat ook niet: laten We een man en een vrouw maken die op Ons lijken (even verderop gebruikt God die woorden wel: 'mannelijk en vrouwelijk schiep hij de mensen'). Die tekst gaat ook over jou en over mij en we zijn zó verschillend. Iedereen mag op zijn of haar eigen manier een deel van Gods

grootheid weerspiegelen. Geen wonder dat we allemaal zo verschillend en uniek zijn. Zo veel verschillende karakters en eigenschappen zijn nodig om te laten zien wie Hij is. Er komt geen einde aan Gods grootheid.

Jouw verhaal begint met God die zegt: 'Jij mag met wie je bent een klein deel van wie Ik ben laten zien aan anderen.' Wie jij bent en hoe God jou gemaakt heeft, is dus ongelooflijk belangrijk. Door te zijn zoals God je bedoeld heeft vertel je het verhaal van God. Door te zijn wie je bent eer je Hem!

OUDE NATUUR

En de zondeval dan? Toen de zonde zijn intrede deed in de wereld gebeurde er maar één ding: het zorgde ervoor dat de hele schepping van nature gericht werd op zichzelf. Voor de zondeval bestond dezelfde keus als nu: richt ik mij op wat goed is voor mezelf of richt ik mij op God? De mens koos er van nature voor om zich te richten op God. Dat was terug te zien in de natuur. Mensen en dieren leefden bijvoorbeeld in vrede samen. Zij waren niet gericht op zichzelf en hun eigen overlevingskansen. Nee, de hele schepping was gericht op God.

Adam en Eva maakten een keuze voor de hele schepping door te eten van de boom van kennis van goed en kwaad. Zij vonden zichzelf zo belangrijk dat ze als God wilden zijn. 'Ik kan het zelf wel. Ik heb U niet nodig. Ik weet wel wat het beste is.' Daardoor werd alles anders. Je hebt nog steeds de keuze om je te richten op God of op jezelf. Van nature ben je echter geneigd om voor jezelf te kiezen. De hele schepping is gericht op zichzelf. Ik denk dat de *survival of the fittest*, waar de evolutietheorie over spreekt, voortkomt uit

de natuurlijke gerichtheid van de schepping na de zondeval. (Lees deze zin maar even twee keer, herkauw 'm even.)

Paulus spreekt ook over de natuurlijke gerichtheid van de schepping als hij zegt: *Waartoe de wet niet in staat was, machteloos als hij was door de menselijke natuur, dat heeft God tot stand gebracht. Vanwege de zonde heeft hij zijn eigen Zoon als mens in dit zondige bestaan gestuurd; zo heeft hij in dit bestaan met de zonde afgerekend.* (Romeinen 8:3)

JE KARAKTER RICHTEN OP GOD

Als je in Christus afstand doet van je oude natuur, je spirituele trots, neem je geen afscheid van je talent, unieke eigenschappen en je karakter. Je mag je juist met alles wat je hebt gekregen richten op God. Luisteren naar zijn uitnodiging voor jou en daarmee je persoonlijkheid verder vullen.

Nu u de oude mens en zijn leefwijze afgelegd hebt en de nieuwe mens hebt aangetrokken, die steeds vernieuwd wordt naar het beeld van zijn schepper en zo tot inzicht komt. (Kolossenzen 3:9b-10)

Paulus zelf is een goed voorbeeld van afstand nemen van je oude natuur en toch jezelf blijven. Voor zijn bekering is hij een felle man met een duidelijk doel voor ogen. Niets staat hem daarbij in de weg. Hij keurt een moord op een volgeling van Jezus goed en probeert de eerste gemeente te vernietigen door mannen en vrouwen met geweld uit hun huizen te sleuren en hen te laten opsluiten in de gevangenis. Paulus' karakter is het voorbeeld van geestdrift, doorzettingsvermogen en onverschrokkenheid. Dan ontmoet hij God en bekeert hij zich. Zijn gerichtheid is anders: niet meer het vervolgen van christenen maar het bekeren van Joden en heidenen. God zorgt ervoor dat 'hij zijn oude natuur kon doden'. Zijn karakter verandert echter niet. Sterker nog, God heeft allang voorzien dat de geestdrift, het doorzettingsvermogen en de onverschrokkenheid van Paulus goed bruikbaar zijn om het evangelie te verspreiden.

SCHITTERENDE DIAMANT

Je karakter is als een diamant. Je schittering hangt af van je gerichtheid. Richt je een diamant op het donker, dan zie je de diamant niet op zijn mooist. Zijn eigenschappen zijn niet anders dan wanneer je de diamant richt op het licht. In het licht geven dezelfde bestanddelen schittering en kleur. Als je gericht bent op je oude natuur, het duister, zien we je niet zoals je bent bedoeld. Als je gericht bent op God, die licht is, dan schittert jouw karakter. Dan straal je zijn grootheid en liefde uit. Als je jouw karakter richt op God, vind je vreugde in wat je doet. Dan merk je dat je doet waar je naar verlangt, van geniet en om geeft. Hoe dat komt? Doordat het niet meer om jou gaat. Je hoeft geen imago meer hoog te houden met alles wat je hebt gepresteerd. Je mag zijn wie je bent en daarvan genieten omdat God je zo ontworpen heeft en je goed bent in zijn ogen.

HEER, DANK U WEL DAT U
MIJ SCHIEP NAAR UW EVENBEELD.
DANK U WEL DAT IK OP U MAG LIJKEN,
DAT IK MAG LATEN ZIEN WIE U BENT
DOOR ME TE RICHTEN OP WIE U BENT.
WILT U MIJ LATEN ZIEN HOE IK
BEDOELD BEN TOEN U MIJ MAAKTE?

JULLIE ZIJN VOORTGEKOMEN UIT DE OORSPRONKELIJKE GEDACHTE VAN GOD

Els van Dijk is directeur van de Evangelische Hogeschool. Ze geeft leiding aan de ontwikkeling van jonge mensen. En dat vindt ze het mooiste wat er is. 'Het leven is een avontuur en je weet nooit waar je uitkomt. Heel veel levens kennen allerlei wendingen die je zelf nooit had bedacht. Dat je denkt: oh, is dit ook voor mij bedoeld? Want zo zie ik het leven: als een uitnodiging van God aan mijn adres.'

'Ik erken voluit de gebrokenheid die in elk mens zit. Maar ik begin er niet mee. Tijdens het allereerste college van het jaar

zeg ik altijd: 'Jullie zijn voortgekomen uit de oorspronkelijke gedachte van God. Mag ik een beetje van jullie houden? Mag ik wat voor je betekenen? Dat is mijn uitgangspunt. Zo wil ik naar jullie kijken. Niet als potentiële etterbakken die het mij moeilijk kunnen maken.' Het wordt stil als ik dat benadruk. Ik zei het een keer zo: "Mag ik jullie stuk voor stuk zien als bijzondere, prachtige, speciale mensen?" Toen stak er een jongen zijn vinger op en zei: "Nou mevrouw, dat vind ik wel wat overdreven." Ik vroeg hem waarom hij dat vond en hij antwoordde dat ik hen nog helemaal niet goed kende. Ik zei: "Dat klopt natuurlijk, jongen, maar het is mijn uitgangspunt! Ik wil graag ontdekken welke mooie dingen God in jullie gelegd heeft. Ik wil die ontdekkingstocht met jullie aangaan."

Gepamperde projecten

'Ik hoor veel negatieve geluiden over jongeren. "Ze kunnen het niet, ze willen niet." Dan kom je ook aan mij! Het zijn prachtige mensen. Het is de generatie boven hen

die het verknalt. Aan de ene kant hebben ouders nu heel bewust kinderen gekregen – het zijn er meestal maar een stuk of twee – en die zijn dan hun “project”. Vroeger werden kinderen geboren. En dan waren ze er gewoon. Aan de andere kant zie je dat jongvolwassenen gepamperd worden. Dan lees ik van een moeder die haar dochter van vijftien die op het vwo zit elke week een paar keer in bad stopt en het meisje haar schoolboeken voorleest. Hoe gek kun je het krijgen? Daar zit het mensbeeld onder: “Jij moet de beste worden”, en daar gaat het helemaal niet om in het leven!

Uitnodiging

Jezus nodigt mensen uit. Kijk maar naar het voorbeeld van Zacheüs: Jezus nodigt hem uit om uit die boom te komen. Jezus schrijft niet voor, Hij zegt niet: “Kom nou maar eens uit die boom en betaal alles terug wat je te veel geïnd hebt.” Hij nodigt uit en dat staat in schril contrast met de mensen die eromheen staan. Die oordelen. “Oeh, Hij gaat eten bij een zondaar. Verschrikkelijk!” Dat is voor mij zo’n belangrijke les. Dat ik blijf bij de uitnodiging en niet verzand in het oordeel.’

Antwoord zijn

‘God nodigt je uit om je af te vragen welke vruchten je zou willen voortbrengen. Wat past bij mij? Wat zou ik van Jezus willen laten groeien? Hij is zo groot, zo veelkleurig, dat kun je nooit allemaal in je eentje, daar hebben we elkaar voor nodig. Maar welk aspect legt Hij eigenlijk in jou? Dat is een *antwoord* zijn. Als je goed oplet, dan vind je altijd uitnodigingen van God. Mogelijkheden waarvan Hij zegt: “Daar kun je van betekenis zijn.” Dus niet denken: wat kan ik? Maar: waar kan ik dienend van betekenis zijn? Dat maakt het leven mooi en ontspannen.’

Ontdekkingsreis

‘Ik zie talent als het brede spectrum aan mogelijkheden dat God aan je toevertrouwt. Daar ben je je lang niet altijd bewust van. Je hebt er je hele leven voor nodig om dat te ontdekken en je hebt er anderen voor nodig. Ik ben niet iemand die zegt: “Ga maar eens een avondje in een waxinelichtje staren om te ontdekken wie je bent.” Nee, je ontdekt wat God aan je heeft toevertrouwd door te leven. Door wat anderen bij je zien, aan je teruggeven en wat je van hen ontvangt.’

Wekker of verlangen

'Ik geef college over roeping. Dat vinden studenten zo'n spannend onderwerp. Ze denken bij roeping aan iets heel groots. Aan zending of ontwikkelingswerk. Maar roeping is: hoe kun jij vandaag de handen en voeten van Jezus zijn? Wat kun jij vandaag van Hem laten zien? Tijdens dit college zeg ik altijd twee dingen: "God roept niet de bekwamen, maar Hij bekwamt wie Hij roept." En daarna zeg ik dan: "Hoe kijk jij nou naar je dag? Doe je dat vanuit het lawaai van een wekker die weer roept en denk je: ik moet weer? Of vanuit het verlangen: wat zou het beste zijn wat ik vandaag voor mijn God kan doen?" Zo is je leven eigenlijk een voortdurend antwoord op God.'

ELS' CUP OF TEA

- ontvangen;
- verlangend leven;
- open en eerlijke gesprekken met jongeren.

SCHRIJFBIJBELSTUDIE

Nodig: pen en papier

Niet nodig: schrijfervaring

Tijdsinvestering: 30 minuten (inclusief lummeltijd achteraf)

Schrijven helpt je om te focussen en geeft je bovendien een eindresultaat dat blijvender is dan wanneer je praat. Als je schrijft durf je vaak dichter bij je gevoel te komen dan wanneer je (tegen) iemand praat. Als je vanuit de Bijbel wilt stilstaan bij wie je bent, dan is een schrijfbijselstudie dus een goed idee.

Drie tips voordat je begint:

- 1 Onderbreek je schrijven niet, schrijf gestaag door. Denk niet na over hoe je schrijft. Een net handschrift en foutloze woorden doen er nu even niet toe. Als dat wel belangrijk voor je is, neem je dan voor om ná de bijbelstudie een nette versie te maken van wat je geschreven hebt.
- 2 Zet alles om je heen even uit. Zorg voor een stille plek. Leg je mobiel en je laptop aan de kant. Zo kun je echt luisteren naar wat er in je hart leeft.
- 3 Neem je voor om na de bijbelstudie even iets rustigs te doen. Wandel bijvoorbeeld een stuk of wees gewoon even tien minuten stil. Zo geef je je hoofd de tijd om 'uit' te gaan.

Weetje: Nietsdoen brengt je hersens in een creatieve stand. Zo nutteloos is nietsdoen dus niet!

AAN DE SLAG!

